

Her fikir değerlidir, biriciktir...Yapı Tasarım Yarışması 2019'da profesyonel kategoride birbirinden nitelikli 95 fikir projesi değerlendirildi. Kıymetli Jüri Üyeleri tarafından yapılan değerlendirmede, bu projeler içerisinde Kentsel Katalizör Projesi 1.'lik ödülüne layık görüldü. "Fikirden Uygulamaya: Kentsel Katalizör'ün Hikayesi" işte tam da bu noktada başladı aslında...

Yapı Tasarım Yarışması 2019 & 2021'in saygıdeğer jüri üyesi, mimarlık camiasının seçkin isimlerinden Sn. Dürrin SÜER'in hem yarışma süreci hem de Kentsel Katalizör Projesine ilişkin görüşleri çok kıymetli. Kendisiyle yaptığımız röportaj aslında hikayenin başlangıcından, bugününe tüm detayların özetlenmesi açısından da önemli...

Bu vesileyle Dürrin Hanım'ın nezdinde tüm jüri üyelerimize de verdikleri destek için bir kez daha teşekkür etmek isteriz.

Dürrin SÜER
Mimar
M+D Mimarlık

ÇEİS: Öncelikle kıymetli vaktinizi ayırdığınız için çok teşekkür ederiz. Sizi biraz tanıyabilir miyiz?

Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Fakültesi mezunuyum. 2007 yılına kadar aynı kurumda öğretim üyesi olarak çalıştım. Üniversiteden ayrıldıktan sonra M+D Mimarlık kurucu ortağı olarak mimarlık yapıyorum. Akademi ile ilişkimi kesmemeye çalışarak meslek pratiğini sürdürüyorum. Stüdyolarda proje yürütücülüğü yapmanın yanı sıra yarışma ortamları da bunu sağlıyor. Bu nedenle hem yarışmacı hem de jüri üyesi olarak zaman zaman yarışma ortamlarında bulunuyorum.

ÇEİS: Yapı Tasarım Yarışması 2019 ve 2021'in jüri üyeleri arasında yer aldınız. Bilgi birikiminiz ve tecrübenizle Yarışma'ya verdiğiniz destek için teşekkür ederiz. Yapı Tasarım Yarışması ile ilgili düşüncelerinizi alarak başlayabilir miyiz? Sizce Yarışma, mimari çevrede nereye konumlandı, nasıl algılanıyor?

Mimarlar için mesleki motivasyonu dinamik tutan, bilgi ve beceriyi geliştiren, tartışma ortamı yaratan, özellikle genç ofisleri görünür kılan, bir anlamda meşrulaştıran yarışmalar, kurumsal yapılar için de nitelikli mekanlar elde etmenin önemli araçları. Yarışma yoluyla bir yapıyı elde etmek, mekansal bir problemin doğru tarif edilmesini, çok farklı yaklaşımlarda çözüm önerileri üretilerek en uygun olanın bulunmasını ve uygulanmasını sağlar. Yarışmalar, özellikle kamu kaynaklarının kullanılmasında, katılımcı, müzakereci ve nitelik odaklı bir süreç olarak değerlidir.

Bu bağlamda ÇEİS'in açtığı Yapı Tasarım Yarışmalarını ortama çok değerli bir katkı olarak görüyorum. Bu yarışma ile nitelikli yapı | mekan tasarımı hedeflenmekle birlikte, odağında olan çimento | beton malzemesinin yenilikçi anlayışlarla ele alınması beklenmekte. Bu yönüyle Ar-Ge'yi destekleyen bir yarışma. Yarışmayı diğer yarışmalardan ayıştırdığını düşündüğüm bir başka çaba ise tasarımcı + kamu kurumu + üretici firma iş birliği için ortam yaratarak projenin uygulanmasını sağlamaya çalışmasıdır ki bu da çok önemli bir kazanım. Ödül alan projelerden 'yeşil beton' bu yarışma özelinde uygulanan ilk örnek. İklim değişikliği karşısında daha sağlıklı, sürdürülebilir, kentsel yaşam ortamları oluşturabilmeyi hedefleyen proje beton atıklarını kullanarak da geri dönüşüme katkı sağlıyor. Bu Ar-Ge çalışmasının uygulanması görünürlüğün sağlanması açısından çok önemli. Akademik çalışmaların gündelik yaşama yansımalarına bu tür kurumsal temaslara sık tanıklık edemiyoruz. Bu örneğin yarışma yoluyla elde edilmiş önemli bir kazanım olduğunu düşünüyorum.

ÇEİS'in açtığı Yapı Tasarım Yarışmalarını ortama çok değerli bir katkı olarak görüyorum. Bu yarışma ile nitelikli yapı | mekan tasarımı hedeflenmekle birlikte, odağında olan çimento | beton malzemesinin yenilikçi anlayışlarla ele alınması beklenmekte.

Yarışmayı diğer yarışmalardan ayıştırdığını düşündüğüm bir başka çaba ise tasarımcı + kamu kurumu + üretici firma iş birliği için ortam yaratarak projenin uygulanmasını sağlamaya çalışmasıdır ki bu da çok önemli bir kazanım.

ÇEİS: Betonun bir malzeme olarak nasıl tanımlarsınız? Ülkemizdeki kullanım alanlarını dikkate aldığınızda potansiyelini yeterince değerlendirebildiğimizi düşünüyor musunuz?

Çimento I beton kolay şekil alması, ulaşılabilirliği, uygulanabilirliği ve görece ekonomikliği ve betonun demirle birleşmesiyle ortaya çıkan betonarmenin taşıyıcı gücüyle son 150 yıllık süreçte yapı üretiminin başat malzemesi oldu. Ancak Türkiye'de yapı çevrenin oluşumunda yaygın olarak kullanılan betonla malzemenin akışkanlığı, kalıplanarak form alabilme gibi potansiyellerini değerlendiren yenilikçi tasarımlar elde edilmedi. Standart bir üretimin ana malzemesi olarak kullanıldı. Çimentonun I betonun kaba yapı malzemesi olarak görülmesi nedeniyle kaplanması, örtülmesi veya saklanması gereken bir malzeme olduğu algısı oluştu. Daha da ötesinde yaşadığımız kentlerin hızlı yapışmasının oluşturduğu olumsuzluğun ifade aracına dönüştü. Oysa beton-arme nitelikli bir üretimle brüt olarak kullanılabilir, mekanı kurabilecek bir malzeme. Bu bağlamda yapım sürecinin kontrollü işleyişi, mekanın yani sonuç ürünün niteliğini etkilemekle birlikte, yapım sürecini hızlandırmakta dolayısıyla yapım ve kullanım sürecindeki bakım maliyetlerini de düşürmekte...

ÇEİS: 2019 yılı yarışmasında birinci seçilen Kentsel Katalizör Projesi, profesyonel kategorideki 94 başvuru arasından hangi unsurları ile öne çıktı?

Daha önce de söz ettiğim gibi bu yarışma odağına betonu alan bir yapı tasarımı yarışması. Yani projelerde nitelikli mekansal I yapısal çözüm önerilerinin yanı sıra malzemenin yenilikçi denemeleri de beklenmekte. Kentsel Katalizör adıyla yarışmada 1.'lik ödülüne değer görülen proje, kentin farklı kesimlerinin bir arada olabilirliğinin önünü açan, temasları, diyalogları ve karşılaşmaları kolaylaştıran bir öneri olması, 4 farklı beton modülün farklı yerleştirmeler veya yan yana gelişlerle değişik kent mekanlarına adapte edilebilmesi potansiyeliyle olumlu bulunmuştu. Öneri de beton modüllerin üretiminde mukavemeti arttırmak ve ağırlığı azaltmak amacıyla cam yünü kullanılmış, böylelikle modüllerin kolaylıkla taşınabilmesi sağlanmıştı. Modüllerin zeminde iz bırakmadan yer değiştirebilmesi de olumlu görülmüştü. Türkiye'de az örneği bulunan renkli beton kullanımının kamusal alanda görünürlüğünün sağlanması da yenilikçi olarak değerlendirilmişti.

Çimentonun I betonun kaba yapı malzemesi olarak görülmesi nedeniyle kaplanması, örtülmesi veya saklanması gereken bir malzeme olduğu algısı oluştu.

Kentsel Katalizör adıyla yarışmada 1.'lik ödülüne değer görülen proje, kentin farklı kesimlerinin bir arada olabilirliğinin önünü açan, temasları, diyalogları ve karşılaşmaları kolaylaştıran bir öneri olması, 4 farklı beton modülün farklı yerleştirmeler veya yan yana gelişlerle değişik kent mekanlarına adapte edilebilmesi potansiyeliyle olumlu bulunmuştu.

ÇEİS: Bir fikir projesi olarak ödüllendirilen Kenttsel Katalizör'ün uygulama geçen versiyonunu mimari açıdan nasıl değerlendirdirirsiniz? Sizce tasarım ve uygulama birbirine ne kadar benziyor ya da ayrışıyor?

Proje, İzmir'in Gaziantep ilçesindeki bir belediye parkına uygulandı. Emrah AKPINAR ve Mete KESKİN'in müellifi olduğu projenin renkli beton blok üretimini İzmir firması Çimentaş, ÇEİS'in özveri ve disiplinli koordinasyonunda gerçekleştirdi. Özellikle süreçte katkı koyan tüm aktörlere böyle deneysel çalışmalar için çok teşekkür ediyoruz bir mimar olarak. Renkli beton modüllerin kurdugu bu farklı mekansal düzenlemenin kenttsel mekanda oldukça ilgi uyandırdığını düşünüyorum. Betonun bilindik algısını değiştiren bir örnek.

Brüt beton tasarımlarda betonun homojen dağılımı ve mekanî formu yüzeyi belirleyen kalıp uygulaması belirleyici rol oynuyor. Bu bağlamda uygulanan örnek tasarımda seçilen iki renk -turuncu ve mavi- pigmentlerinden turuncu olanın daha baskın ve diğerini süsleyebiliyoruz. Mavinin ise beton içinde homojen dağılımını sağlamak için, özellikle kalıp üst yüzeyinde renğin toplandığını ve tozuma olduğunu gözlemledim. Bundan sonraki denemelerde katkılarla bu sorunun çözümleneceğini düşünüyorum. Düzenlemeye mavi ve turuncu iki beton modül yanında önünde altın da üstünde dolayarak, betona temas etme hissi yandırıyor.

Türkiye'de bir tasarımın uygulama geçirilmesi, uygulama süreci çok zorlu bir yoldur. Yenilikçi tasarımlarda ise bu yolculuğun daha da zor olduğunu biliyorum. Proje müellifinin uygulama sürecinde yol gösterici olarak rol alması, işin her aşamasının denetlenmesini sağlaması, üretim mockuplarının yapılması bu süreçte kolaylaştırıcı ve sonuç ürünün niteliğini etkileyecektir. Bu nedenle yarışma projelerinin uygulanma aşamasını yeni bir etap olarak yeniden kurulumak, yönetmelikler gereğince yürütmek olumlu olacaktır.

Bu denemeler her aşaması ile çok önemli kazanımlar sağlıyor ortama. Bu nedenle geleceği daha yaşanabilir ve farklı kılabilecek yenilikçi tasarımları destekleyen, görünür kılmak için uğraş veren başta ÇEİS olmak üzere herkesi kutluyorum. Örneklerinin artmasını diliyorum. Teşekkür ederim.

Geleceği daha yaşanabilir ve farklı kılabilecek yenilikçi tasarımları destekleyen, görünür kılmak için uğraş veren başta ÇEİS olmak üzere herkesi kutluyorum.

Renkli beton modüllerin kurdugu kenttsel mekanda oldukça ilgi uyandırdığını düşünüyorum.

ÇEİS: Bir fikir projesi olarak ödüllendirilen Kentsel Katalizör'ün uygulamaya geçen versiyonunu mimari açıdan nasıl değerlendirirsiniz? Sizce tasarım ve uygulama birbirine ne kadar benziyor ya da ayrışıyor?

Proje, İzmir'in Gaziemir ilçesindeki bir belediye parkına uygulandı. Emrah AKPINAR ile Mete KESKİN'in müellifi olduğu projenin renkli beton blok üretimini İzmir firması Çimentaş, ÇEİS'in özverili ve disiplinli koordinasyonunda gerçekleştirdi. Öncelikle süreçte katkı koyan tüm aktörlere böyle deneysel çalışmalar için çok teşekkür ediyorum bir mimar olarak. Renkli beton modüllerin kurduğu bu farklı mekansal düzenlemenin kentsel mekanda oldukça ilgi uyandırdığını düşünüyorum. Betonun bilindik algısını değiştiren bir örnek.

Brüt beton tasarımlarda betonun homojen dağılımı ve mekanı I formu I yüzeyi belirleyen kalıp uygulaması belirleyici rol oynuyor. Bu bağlamda uygulanan örnek tasarımda seçilen iki renk -turuncu ve mavi- pigmentlerinden turuncu olanın daha başarılı sonuç verdiğini söyleyebilirim. Mavinin ise beton içinde homojen dağılımının sağlamadığını, özellikle kalıp üst yüzeyinde rengin toplandığını ve tozuma olduğunu gözlemledim. Bundan sonraki denemelerde katkılarla bu sorunun çözümleneceğini düşünüyorum. Düzenlemede mavi ve turuncu iki beton modül yanında önünde altın da üstünde dolaşarak, betona temas etme hissi uyandırıyor.

Türkiye'de bir tasarımın yaşama geçirilmesi, uygulama süreçleri çok zorlu bir yolculuktur. Yenilikçi tasarımlarda ise bu yolculuğun daha da zor olduğunu biliyorum. Proje müellifinin uygulama süreçlerinde yol gösterici olarak rol alması, işin her aşamasının denetlenmesini sağlaması, üretim mockuplarının yapılması bu süreci kolaylaştıracak ve sonuç ürünün niteliğini etkileyecektir. Bu nedenle yarışma projelerinin uygulanma aşamasını yeni bir etap olarak yeniden kurgulamak, yönetmelikler çerçevesinde yürütmek olumlu olacaktır.

Bu denemeler her aşaması ile çok önemli kazanımlar sağlıyor ortama. Bu nedenle geleceği daha yaşanabilir ve farklı kılacak yenilikçi tasarımları destekleyen, görünür kılmak için uğraş veren başta ÇEİS olmak üzere herkesi kutluyorum. Örneklerinin artmasını diliyorum. Teşekkür ederim.

Renkli beton modüllerin kurduğu bu farklı mekansal düzenlemenin kentsel mekanda oldukça ilgi uyandırdığını düşünüyorum.

Geleceği daha yaşanabilir ve farklı kılacak yenilikçi tasarımları destekleyen, görünür kılmak için uğraş veren başta ÇEİS olmak üzere herkesi kutluyorum.

Bitirirken...

Bu röportaj dizisinde, Yapı Tasarım Yarışması'nda ödüle layık görülen bir fikrin somut bir yapıya dönüşmesinin hikayesini anlatmaya çalıştık. Öncelikle kıymetli zamanlarını ayırarak röportaja katılan tüm paydaşlarımıza teşekkür ederiz. Her birinin bakış açısı, süreçteki rolü çok başka. Ancak fikrin uygulamaya dönüşebilmesi için tüm paydaşların bir arada, uyum içerisinde çalışması gerektiğini bu süreçte deneyimledik.

ÇEİS'in Yapı Tasarım Yarışması'ndaki projelerin uygulanmasına ilişkin girişimleri hız kesmeden devam ediyor. Umarız önümüzdeki günlerde farklı projeleri de kentlerimizin uygun alanlarında halkımızla buluşturabilme fırsatını yakalınız.

Buraya kadar "Fikirden Uygulamaya: Kentsel Katalizör'ün Hikayesi"ni sizlere yazılı olarak aktarmak istedik. Bu son kısımda, bu hikayenin öne çıkan adımlarının görsellerini de sunuyoruz. Ayrıca, aşağıdaki QR kodu okutarak eserin park alanına montajını izleyebilirsiniz.

Jüri üyelerimizin Kentsel Katalizör Projesine ilişkin yarışma tutanağında yer alan değerlendirmesinden bir alıntıyı sizlerle paylaşmak isteriz; "Kent'in kamusal mekanlarında hali hazırda hissedilen ama gerçekleşemeyen müşterek yaşam senaryolarının hayata geçebilmesini kolaylaştıran kurgusu olumlu bulunmuştur." Biz de bu değerlendirmeye yürekten katılarak, Kentsel Katalizör'ün, her yaşta insanın bir arada daha fazla zaman geçirerek sosyalleşebileceği, ortak değerleri paylaşabileceği ve fikirlerini özgürce paylaşabileceği bir alan yaratmasını diliyoruz... Ve inanıyoruz ki, Kentsel Katalizör gibi strüktürler, çimento ve betonun "gri algısını" aydınlığa, "soğukluğunu" ise sıcak bir yapıya dönüştürme yolunda atılan belki küçük ama önemli adımlardır...

#ÇEİS #YapıTasarımYarışması #YenilikçiYaklaşımlar

Projenin montaj sürecine ilişkin videoyu QR kodu okutarak izleyebilirsiniz.